

**POLISI DAN KOD AMALAN
PENGAJARAN DAN PEMBELAJARAN
PROGRAM DIPLOMA DAN IJAZAH SARJANA MUDA¹**

UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA

¹ Hakcipta Terpelihara © 2007 Universiti Teknologi Malaysia

KA-07

**KOD AMALAN
PENILAIAN PENGAJARAN**

KA-07: KOD AMALAN PENILAIAN PENGAJARAN PENSYARAH

1.0 PENGENALAN

- 1.1 Universiti komited terhadap usaha penambahbaikan pengajaran dan pembelajaran melalui aktiviti Penilaian Pengajaran Pensyarah (PPP) yang dijalankan secara menyeluruh di kalangan semua staf akademiknya.
- 1.2 PPP juga direkabentuk, dibangunkan dan dilaksanakan berasaskan keperluan dan garis panduan yang dijelaskan dalam Amalan Jaminan Kualiti, Institusi Pengajian Tinggi Malaysia dan keperluan badan akreditasi.
- 1.3 PPP bertujuan untuk mengumpul maklumat pengajaran seseorang staf akademik secara sistematik bagi:
 - a. memperbaiki pengajaran dan seterusnya pembelajaran.
 - b. menggalakkan staf akademik untuk terlibat dalam keserjanaan pengajaran (*scholarship of teaching*) melalui amalan refleksi terhadap maklum balas penilaian pengajaran mereka.
 - c. membantu staf akademik dalam menyediakan Portfolio Pengajaran.
- 1.4 Kod amalan ini bertujuan bagi menyediakan garis panduan pelaksanaan PPP sebagai alat penambahbaikan berterusan yang digunakan bagi meningkatkan kualiti dan keberkesanan P&P.

2.0 SKOP

- 2.1 PPP mesti dibuat ke atas pengajaran seseorang staf akademik sekali setiap semester menggunakan kaedah yang ditetapkan oleh Universiti.
- 2.2 PPP dilaksanakan dengan menggunakan kaedah secara konvensional (borang bercetak) atau secara elektronik (e-PPP).
- 2.3 Keputusan PPP adalah merupakan persepsi pelajar terhadap keberkesanan pengajaran seseorang staf akademik yang mengajar dalam sesuatu semester. Sebarang kegunaan maklumat PPP selain daripada dinyatakan dalam Perkara 1.3 mesti dibuat bersama dengan maklumat tambahan lain.

3.0 DEFINISI

- 3.1 Penilaian Pengajaran Pensyarah

Penilaian Pengajaran Pensyarah ialah proses penilaian yang dilakukan oleh pelajar terhadap kaedah P&P yang dikendalikan oleh pensyarah dalam sesuatu kursus.

3.2 Min Individu

Min Individu ialah min skor keseluruhan item PPP bagi seseorang staf akademik.

3.3 Min Item

Min Item ialah min skor sesuatu item PPP bagi keseluruhan staf akademik bergantung kepada peringkat Fakulti atau Universiti.

3.4 Min Fakulti

Min Fakulti ialah min skor keseluruhan item PPP bagi keseluruhan staf akademik Fakulti tersebut.

3.5 Min Universiti

Min Universiti ialah min skor keseluruhan item PPP bagi keseluruhan staf akademik Universiti.

3.6 Penarafan

Penarafan ialah kedudukan skor Min Individu staf akademik berdasarkan lima kumpulan skor. Setiap kumpulan skor menggambarkan kedudukan sela 20 peratus yang sama bermula daripada 20 peratus terbawah. Ini bermaksud seseorang staf akademik dengan Taraf P1 memperolehi skor Min Individu PPP dalam kumpulan 20 peratus terbawah sementara Taraf P5 bermaksud beliau memperolehi skor Min Individu PPP dalam kumpulan 20 peratus teratas.

4.0 PERANAN DAN TANGGUNGJAWAB

4.1 Pusat Pengajaran dan Pembelajaran (*Centre for Teaching and Learning* atau CTL)

CTL bertanggungjawab terhadap perancangan dan pengurusan aktiviti PPP meliputi rekabentuk dan pembangunan instrumen, menyediakan borang penilaian (manual dan dalam talian), mengedar borang ke fakulti, memproses maklumat, membenteng analisis hasil keputusan, menyediakan slip keputusan PPP dan menyimpan rekod hasil penilaian.

4.2 Fakulti

Fakulti bertanggungjawab:

- a. menyediakan maklumat berkaitan kursus yang akan dinilai meliputi nama pensyarah, nama, kod dan seksyen kursus.
- b. mengedar dan mengumpul borang PPP dan kemudiannya mengemukakan kepada pihak CTL.
- c. menyediakan kemudahan bagi penilaian e-PPP.
- d. memastikan pelajar membuat penilaian PPP (manual dan dalam talian) mengikut tempoh dan prosedur yang ditetapkan.
- e. mengambil tindakan pembedaan yang sewajarnya berasaskan keputusan PPP staf akademik masing-masing.

4.3 Staf Akademik

Staf akademik perlu:

- a. memastikan PPP dilaksanakan untuk setiap kursus bagi seksyen yang dikendalikan.
- b. menggalakkan penglibatan keseluruhan pelajar.
- c. melakukan refleksi secara mendalam dan menambahbaik pengajaran berdasarkan komen dan skor yang diperolehi daripada PPP.

4.4 Pelajar

Semua pelajar dikehendaki memberikan penilaian terhadap pengajaran, pembelajaran dan sebarang aktiviti dalam kuliah dengan menggunakan borang atau melalui sistem e-PPP. Pelajar juga boleh memberi komen bertulis untuk penambahbaikan pengajaran pensyarah.

5.0 PROSES DAN PERLAKSANAAN

5.1 Kandungan PPP

Soalan-soalan dalam PPP direkabentuk bagi:

- a. merangkumi semua isu-isu utama pengajaran yang patut dinilai.

- b. membolehkan staf akademik menerima komen secara kualitatif.

Kandungan soalan-soalan dalam PPP terbahagi kepada dua bahagian.

Bahagian I (PENILAIAN PENGAJARAN)

Bahagian ini mengandungi empat kategori meliputi aspek pengajaran, penyampaian, penilaian dan hubungan pensyarah dan pelajar. Setiap kategori mengandungi beberapa soalan terpilih yang menggambarkan amalan pengajaran yang baik. Skala yang digunakan adalah berdasarkan skala Likert 1 – 5 seperti di bawah:

①Sangat Lemah ②Lemah ③Sederhana ④Baik ⑤ Sangat Baik

A. Pengajaran

1. Penerangan maklumat berkaitan kursus di awal semester (objektif/hasil pembelajaran, rancangan pengajaran, penilaian, rujukan)
2. Persediaan pensyarah untuk setiap kuliah
3. Keberkesanan penggunaan masa kuliah
4. Rumusan dan penekanan kandungan penting pengajaran
5. Penguasaan pensyarah terhadap kandungan bahan yang diajar

B. Penyampaian

1. Kebolehan pensyarah menyampaikan bahan pengajaran dengan jelas dan mudah difahami
2. Pensyarah memberikan contoh / latihan yang sesuai
3. Penggunaan pelbagai teknik penyampaian
4. Interaksi antara pensyarah dan pelajar semasa kuliah
5. Susunan, hubungkait dan pengembangan isi pengajaran
6. Komitmen dan kesungguhan dalam menyampaikan pengajaran
7. Aktiviti pengajaran dalam menerapkan kemahiran generik

C. Penilaian

1. Penilaian dilaksanakan secara adil (skop, tempoh, wajaran dan notis)
2. Pensyarah menggunakan kaedah penilaian yang mencabar pelajar untuk mengembangkan kapasiti individu
3. Hasil penilaian dimaklumkan kepada pelajar dalam tempoh yang munasabah
4. Pensyarah membincangkan jawapan setiap penilaian yang telah dijalankan
5. Pensyarah mengambil kira hasil penilaian untuk memperbaiki pengajarannya

D. Hubungan Pensyarah dan Pelajar

1. Pensyarah mudah dihubungi
2. Pensyarah sedia membantu pelajar
3. Pensyarah mengambil berat terhadap kemajuan pelajaran
4. Pensyarah sedia mendengar pandangan dan soalan pelajar
5. Pensyarah bersikap terbuka dan mesra pelajar

Bahagian II (ATRIBUT GRADUAN UTM)

Bahagian ini menekankan persepsi pelajar terhadap usaha staf akademik terhadap penguasaan kemahiran generik berikut dikalangan pelajar semasa pengajaran:

1. Kemahiran Berkomunikasi (*secara lisan dan penulisan*)
2. Bekerja Dalam Kumpulan (*memberi dan menerima pandangan, bertolak ansur, bekerjasama, memimpin dan dipimpin, dll*)
3. Penyelesaian Masalah (*berfikir secara kritikal, logik, kreatif dan analiti*)
4. Kebolehan Menyesuaikan Diri (*kebolehan menghadapi dan mengendali perubahan situasi keperluan semasa dan tekanan*)
5. Pembelajaran Sepanjang Hayat (*mencari maklumat tambahan, keterbukaan kepada idea dan mengarahkan pembelajaran sendiri*)
6. Keyakinan Diri (*berfikiran positif, yakin diri, keseimbangan emosi dan rohani*)
7. Etika dan Integriti (*jujur dan amanah, beretika, mempunyai integriti dan melaksanakan tanggungjawab sosial*)

Skala penilaian pada bahagian ini adalah berasaskan skala dibawah:

①Tiada ②Sedikit ③Sederhana ④Banyak

Skor dari bahagian ini tidak diambil kira bagi pengiraan skor Min Individu.

Contoh borang PPP adalah seperti pada **Lampiran 1**.

5.2 Kaedah Penilaian

Penilaian PPP boleh dijalankan secara elektronik (e-PPP) atau menggunakan borang bercetak. Bagi penilaian secara elektronik pelajar dikehendaki membuat penilaian melalui komputer di luar waktu kuliah pada tempoh masa yang telah ditetapkan. Bagi penilaian menggunakan kertas kaedah berikut diguna pakai:

- 5.2.1 Penilaian PPP mesti diuruskan oleh Timbalan Pendaftar Fakulti atau sesiapa yang dipertanggungjawabkan.

5.2.2 Staf akademik dikehendaki memberikan kerjasama dengan memperuntukan masa pelajar melakukan penilaian namun tidak dibenarkan menguruskan penilaian bagi kuliah mereka sendiri.

5.2.3 Staf akademik mesti meninggalkan bilik kuliah semasa proses penilaian dilakukan bagi kuliah mereka.

5.3 Jadual Penilaian

PPP harus dijalankan di antara minggu ke sepuluh hingga minggu ke tiga belas bagi matapelajaran yang diajar dalam satu semester. Bagi pengajaran secara berpasukan (*team teaching*) penilaian ke atas semua staf akademik harus dijalankan pada masa yang sama.

5.4 Keputusan PPP

5.4.1 Slip keputusan PPP (lihat **Lampiran 2**) mengandungi skor bagi perkara-perkara berikut:

- a. Min bagi setiap kategori dalam Bahagian I (Pengajaran, Penyampaian, Penilaian dan Hubungan Pensyarah dan Pelajar). Bagi kategori ini nilai min yang diberi adalah Min Anda, Min Fakulti dan Min Universiti.
- b. Min bagi setiap item dalam sesuatu kategori. Taburan frekuensi bagi setiap pilihan pelajar juga diberikan.
- c. Statistik pencapaian keseluruhan. Nilai min yang diberi adalah merupakan Min Individu, Min Fakulti dan Min Universiti secara keseluruhan.
- d. Penarafan staf akademik.
- e. Bagi penerapan kemahiran generik, taburan frekuensi bagi setiap pilihan pelajar diberikan.

5.4.2 Komen bertulis akan diserahkan secara langsung oleh pihak Fakulti kepada staf akademik terlibat.

5.4.3 Keputusan penilaian hanya akan dimaklumkan kepada staf akademik terlibat sementara keputusan Penilaian e-PPP boleh didapati secara dalam talian. Satu salinan keputusan juga dibekalkan secara sulit kepada Dekan setiap Fakulti bagi tujuan penambahbaikan P&P di fakulti masing-masing.

6.0 PENGGUNAAN MAKLUMAT PPP

Universiti menggunakan pelbagai kaedah untuk mengumpul data bagi menilai kualiti dan keberkesanan P&P. Data PPP merupakan sebahagian dari proses jaminan kualiti yang berterusan. Data ini juga digunakan bagi menyokong kesarjanaan pengajaran di UTM. Ini bermakna data yang diperolehi boleh diterbitkan dalam bentuk laporan, artikel jurnal, kertas kerja persidangan, buku atau di laman web. Penglibatan dalam proses penilaian ini merupakan persetujuan dalam penggunaan data bagi tujuan di atas. Walau bagaimanapun dalam semua keadaan, kerahsiaan semua peserta yang terlibat dengan PPP adalah dijamin. Kerahsiaan ini meliputi penggunaan dan penyimpanan data.

7.0 DOKUMEN LAIN YANG BERKAITAN

Kod Amalan Jaminan Kualiti (KA-01)

Peraturan Akademik Program Sepenuh Masa (Program Diploma dan Ijazah Sarjana Muda)

Peraturan Akademik Program Separuh Masa (Program Diploma dan Ijazah Sarjana Muda)

UTM Graduate Attributes